

Новомиколаївська спеціалізована ЗОШ – інтернат
для дітей із важкими вадами мовлення

Конспект логопедичного заняття з учнями 1 класу,
що мають порушення читання та письма
зумовлене загальним недорозвитком мовлення
при синдромах стертої дизартрії та моторної,
сенсо-моторної алалії.

Тема. Розрізнення звуків і букв А-О.
Лексична тема «Комахи».

вчитель-логопед початкових класів
Прокопенко Інна Зіновіївна

І. З. Прокопенко

сmt Новомиколаївка

Запорізька обл.

Тема. Розрізнення звуків і букв А – О.

Лексична тема «Комахи»

Мета: учити диференціювати звуки і букви А – О на слух, на письмі і тактильно; розвивати голосові модуляції, дрібну моторику, вміння виконувати мовні синтетичні вправи, фонематичний слух, увагу і спостережливість; удосконалювати навички виразного і правильного читання; збагачувати словник учнів; виховувати дбайливе та застережливе ставлення до живої природи.

Обладнання: індивідуальні дзеркала, букви А, О, предметні та сюжетні малюнки, флешка, комп'ютер, набір предметних малюнків «Комахи»

Словник: звуки, букви, оса, бджола, комар, бабка, комахи.

Хід заняття

І. Організаційний момент. «Ану, відгадай»

* Яку частину тіла піаністу потрібно розвивати найстаранніше, щоб гарно грати на піаніно? * А хто це? (Боксер) А йому що треба розвивати? * А це хто? (Велосипедист) А що йому треба тренувати, щоб гарно їздити на велосипеді? (Діти сидячи імітують рухи піаніста, боксера і велосипедиста) * А що нам треба тренувати, якщо ми хочемо правильно і чітко вимовляти звуки і слова?(Мовленнєві органи)

* Які ви знаєте мовленнєві органи? (Робота з таблицею)

Артикуляційна гімнастика.

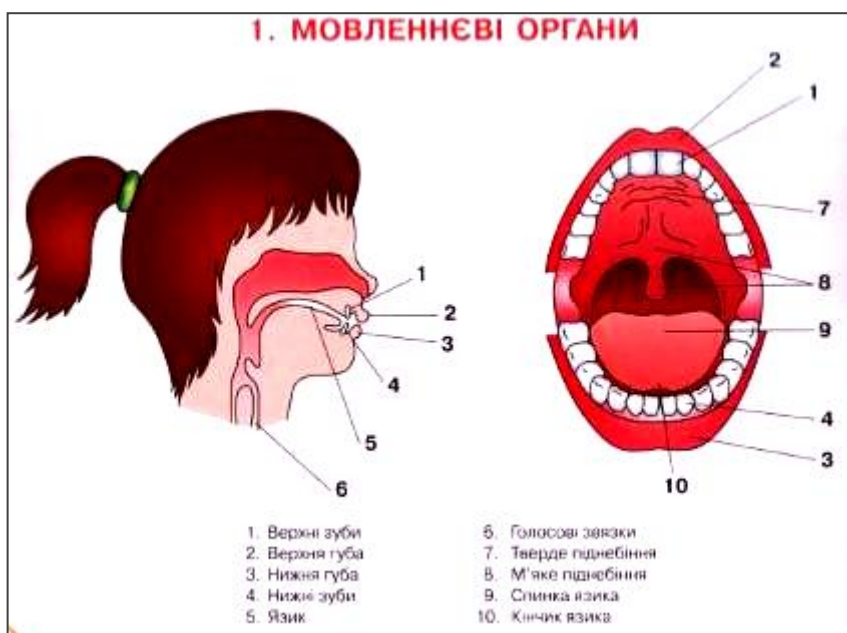
Вправи для нижньої щелепи:

«Лев позіхає» - широко відкрити рот, потримати, рахуючи до 2, плавно закрити.

«Цікава мавпочка» - рухи нижньої щелепи вправо і вліво, вперед (під рахунок).

Вправи для губ.

- Підняти верхню губу – опустити нижню губу.

- Покусати зубами верхню, а потім нижню губи.
- Облизати верхньою губою нижню і навпаки.
- «Міцний поцілунок» - почмокати стислими губами.
- Посмішка – трубочка – хоботок.
- Розслабити губи (пофиркати)

Дихальні вправи: «Запашна квітка» - піднести уявну квітку до носа, вдихнути її аромат, а на довгому видосі промовляти звук [а] із задоволенням, а потім звук [о].

II. Активізація знань, повідомлення теми і мети уроку.

- Беззвучне вимовляння звуків [а] і [о] (Діти відгадують)
- А які це звуки? (голосні) Чому їх називають голосними?
- Скільки голосних звуків в українській мові? Назвіть їх.
- Сьогодні ми будемо розрізняти тільки ті звуки і букви, які я вам беззвучно показала. (Нагадати ще раз).

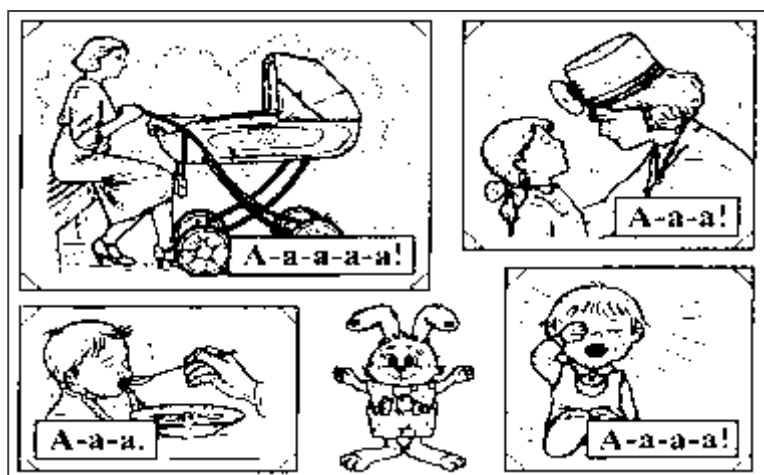
Характеристика звуків [А], [О]

*Чим відрізняються? (Артикуляцією, буквами, якими позначаються на письмі)

Робота перед дзеркалом. Вимовляння і порівняння артикуляцій звуків. (Вчитель показує карточку з буквами А і О)

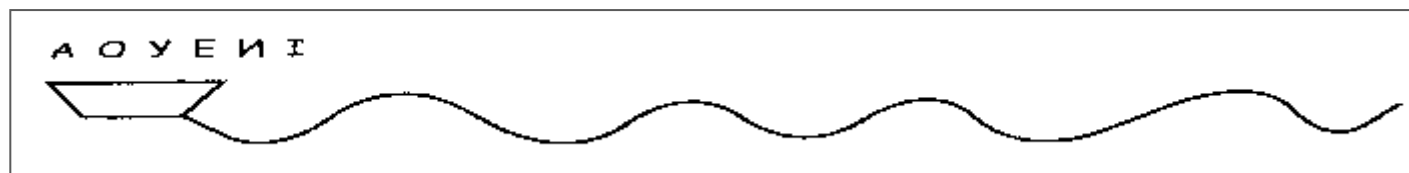
III. Тренувальні вправи з диференціації [А - О]

Голосові вправи. *Прочитай. (Показати та відтворити зміни характеру тембру і емоційного забарвлення одного і того ж звука.)

- О – потягується тато
- О – співає співачка
- О – стогне бабуся
- О - здивувалася мама

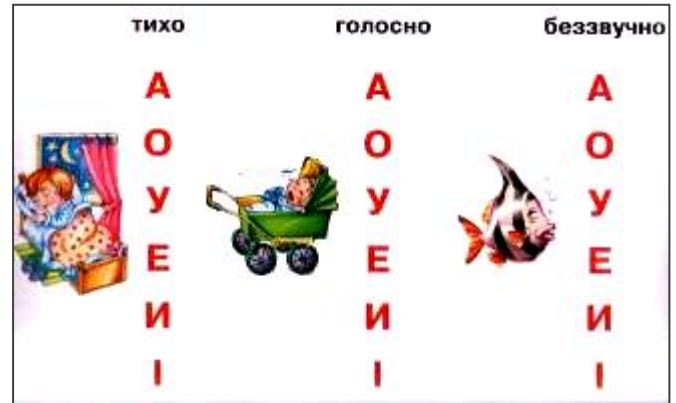
*Погойдати по черзі звуки по хвилях

* Високо – низько

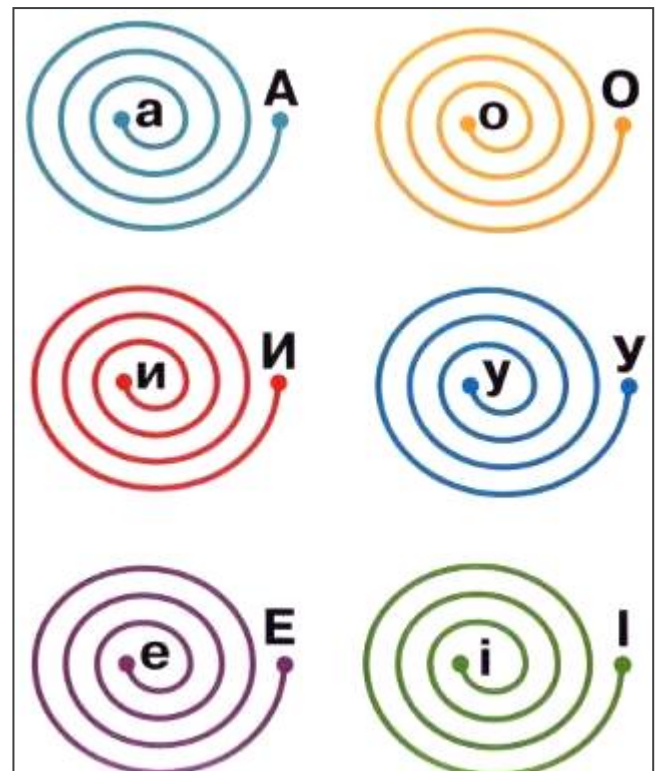
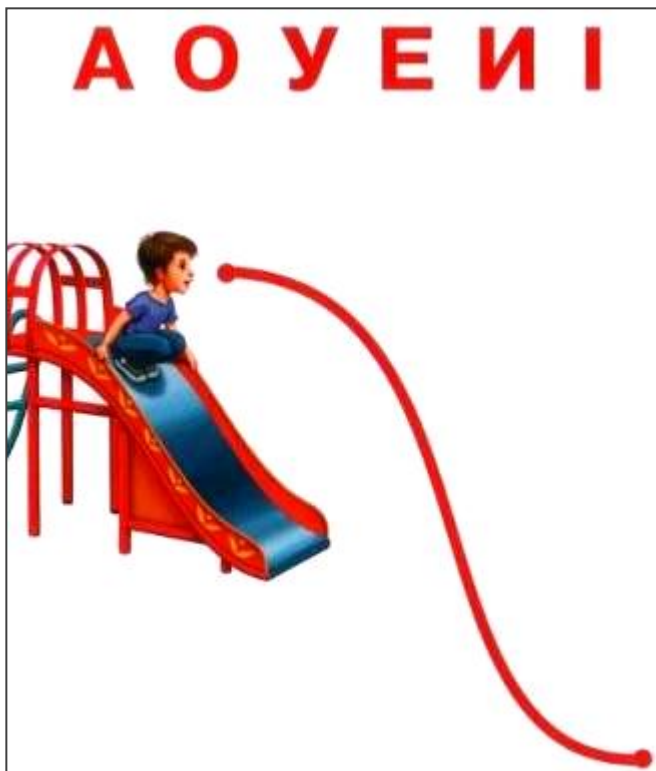

*Тихо – голосно – беззвучно

*Вимова звуків за позначками: а _____ А А А
 о _____ О О О
 а _____ о _____ А О А
 о _____ а _____ О А О

*«Гірка» («Прокоти по черзі голосні звуки з гірки: постав пучку вказівного пальчика на крапочку та промов коротко: «А!» - застрибни на гірку; проведи пальчиком по лінії, довго вимовляючи звук: «Аааа!», - з'їдь з гірки; постав пучку вказівного пальчика на крапочку та промов коротко: «А!» - зістрибни з гірки.)

*«Кольорові клубочки» (Проведи пальчиком по ниточці від зовнішнього кінчика до внутрішнього, довго промовляючи звук, - намотай клубочок. Проведи пальчиком по ниточці від внутрішнього кінчика до зовнішнього, довго промовляючи звук,- розмотай клубочок)

Робота з таблицею голосних А – О (Читаємо буквосполучення на одному диханні)

ао оо оао оаао оаоа

оа аа оаа оооа оаоо

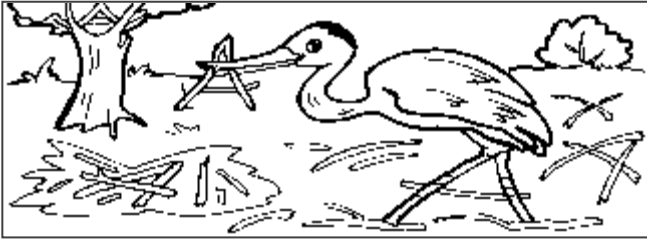
Вчимось читати, змінюючи інтонацію: О. О! О?

А. А! А?

Завдання: вставити в клітинки пропущені букви А – О і промовити спочатку повільно, а потім – швидко.

В□р□н□ с□р□ці н□мист□ купил□

Завдання: знайди 5 літер А на малюнку. **Завдання:** знайди 5 літер О на малюнку.

Дидактична гра «Чарівний мішечок» (Розрізнення букв А – О на дотик)

Гра – вправа «Звуковий килимок» (Вчитель зачитує слова. Діти записують їх відповідними позначеннями А -□, О – о)

□ о о □ □ о Сад, сон, жар, лак, мак, торт.

- Назви букви, які ти записав.

Розрізнення звуків [а],[о]	д . р	гн . м	к . л . с	м . л . к .
в словах	м . х	ч . й	л . п .	. н . н . с
	с . н	д . х	с . п .	в . р . н .

ІV. Робота над лексичною темою «Комахи»

Малюнковий графічний диктант (На дошці малюнки комах. Відгадай загадку.

Запиши голосні А і О які є в цих словах.)

Загадки: Ті, з ким поряд я дзижчала,

Знають: в мене гостре жало.

До того ж вся смугаста спинка

І талія, як у балеринки. (Оса)

Зимою спить

Літом бринить,

Понад садами літає,

Солодку росу збирає. (Бджола)

Ні рак, ні риба, ні звір, ні птиця,

Голос тоненький, а ніс довгенький:

Хто його уб'є, той свою кров проллє.

(Комар)

Маленький гелікоптер

Над водою на мить завмер.

Великі очі. Хто це? Жабка?

Та ні. Це...(Бабка)

- Що об'єднує ці слова? Як назвати одним словом?

- Поділи слова на склади, визначивши наголошений.

Робота з чистомовкою: Комар, оса і бджілка – ось і вся лічилка.

(Чітке вимовляння всіх звуків і слів з відбиванням поскладового ритму.)

Бесіда про комах:

- Яких комах ви бачили і де?
- Яку користь вони приносять природі і людям?
- Як треба оберігати корисних комах?
- Яких комах треба остерігатися і чому?

Поясни значення прислів'я: Бджола мала, а й та працює.

Комп'ютерна гра «Лісові пригоди» НПК Адаптація – лого. (розмістити комах, відповідно сюжетному малюнку).

Скласти речення за складеним малюнком.

У. Підсумок заняття.

- Які звуки і букви ми розрізняли?
- Що об'єднує ці звуки? (Голосні)
- Чим вони відрізняються? (Вимовляються по-різному, позначаються різними буквами)
- У чому полягає різниця в написанні букв А а – О о?
- Чи сподобалося вам працювати на уроці?
- Що сподобалося?
- Який у вас настрій?
- Давайте заспіваємо пісеньку не словами, а звуками[а],[о].(Діти разом з учителем наспівують мотив пісні «Чунга-Чанга»)

Література:

- Комп'ютерна гра «Лісові пригоди» НПК Адаптація – лого.
- Походжай Н. Я., Шост Н. Б. Цікава грамота: Зошит з навчання грамоти для підготовки дітей до школи. –Тернопіль: Навчальна книга – Богдан,2006. – 64 с.
- Різник Г. Е. Логопедичні таблиці. Органи мовлення.Артикуляція звуків.-Х.: Вид-во «Ранок», 2008.- 16 окремих арк. у папці.
- Різник Г. Е. Логопедичні таблиці.Звуконаслідувальні та голосові вправи.-Х.: наочн. посіб.: Вид-во «Ранок», 2008. – 16 окремих арк. у папці.